

Hondarribia

112. zkia ■ 2000ko martxoa

Aita Fraxku

Kermantxo

ITSASONTZI BERRIAK HONDARRIBIKO FLOTAN

2. Botika eta okindegiko txandak
3. Herri Giroa
10. Elkarriketa
15. Publizitatea
16. Rafa Insausti eta 30 urte mendian
20. Juan San Martin-en txokoa
22. Bordari - Satarka Lehiaketa
- 26 Txistea / Ekitaldi kulturalak
27. Gazte informazio bulegoa
28. Ganbarako kutxa miatzen
29. Lehiaketa
30. Horoskopoa
31. Demografia

Hondarribia

Argitaratzailea:

Euskara Batzordea

Erredakzioa:

Inaxio Nogeras

Publizitatea:

Beñat Muñoz

Kolaboratzaileak:

Koldo Ortega

Juan San Martin

Fernando De la Hera

Emilio Salaverria

Ane Olaziregi

Joxe Luis Sorondo

Fernando Morillo

Itziar Esnal

Eukene Tejada

Diseinua eta maketazioa:

Antza

Inprimategia:

Antza

Zirkuitu ibilbidea 2

20160 Lasarte-Oria

L.G. SS 122/86

HONDARRIBIA ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta eritzien ondorioak.

TXANDAKO BOTIKAK APIRILEAN

2- J.M. ERAUSKIN (San Pedro, 28)	943 641018
9- MAYI MARTINEZ (Almirante Alonso)	943 642191
16- J.M. IRAOLA (San Pedro, 5)	943 641027
20- J.M. ERAUSKIN (San Pedro, 28)	943 641018
21- MAYI MARTINEZ (Almirante Alonso)	943 642191
23- SAGRARIO FIZ (Donostia kalea)	943 644316
24- PEDRO ALMAJANO (Mendelu auzoa)	943 640068
30- PEDRO ALMAJANO (Mendelu auzoa)	943 640068

TXANDAKO OKINDEGIAK APIRILEAN

2- GARMENDIA (Portuan)	943 641136
9- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17)	943 641212
16- ARRATIBEL (Mendelu auzoa)	943 641975
20- GARMENDIA (Portuan)	943 641136
21- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17)	943 641212
23- ARRATIBEL (Mendelu auzoa)	943 641975
24- GARMENDIA (Portuan)	943 641136
30- MARTINEZ (Kale Nagusia, 17)	943 641212

1999ko haurrek bere zuhaitza daukate Guadalupe inguruan

Duela egun gutxi ospatu zen Guadalupeko Gotorleku inguruan dagoen Oiamungo Gaiñan Zuhaitzaren Eguna. Bostgarren edizioa izan du aurtengoan, eta iaz Hondarribian jaiotako haur bakoitzeko zuhaitz bat landatu zen.

Herritarren artean oso gustokoa den ekitaldi bat da hau, haur bakoitzak bere izena eramango duen zuhaitz bat edukitzeaz gain, inguruneari mesede egiten baitzaio. 1999an Hondarribian 123 haur jaio ziren. Hauetatik 72 mutilak izan ziren eta 51 neskak. Haurrak gaztetxoenetatik helduenetara deituak izan ziren, hau da, lehendabizi abenduan jaiotakoak eta atzetik aurrera joan ziren, jaio berrienak ahalik eta denbora gutxien igaro zezaten eguraldiak lagunduko ez bazuen.

Landatu ziren zuhaitzak haltzak, gereziñondoak, haritzak, gaztainondoak eta orokorrean, zuhaitz autoktonoak izan ziren, eta Gipuzkoako Foru Aldundiak eman zizkion Hondarribiko Udalari.

Euren haurrek zuhaitz bat edukitzeaz harro egoten dira gurasoak.

Arg.: Fernando de la Herra

Hemendik aurrera **HONDARRIBIA** aldizkaria zure etxean dohainik jaso nahi baduzu, bete ezazu harpidetza-txartel hau eta eraman Udaletxeko Euskara Zerbitzura.

HARPIDETZA TXARTELA

Izen-deiturak:

Helbidea:

Herria:

Aste Santuko argazki lehiaketa irekirako deialdia

Iaz sortu zen Aste Santuko Argazki Lehiaketaren bigarren edizioaren oinarriak ezagutu berri dira. Lehiaketan parte hartu nahi duten guztiek euren argazkiak maiatzaren 4 eta 5ean aurkeztu beharko dituzte, eguerdiko ordu-batak baino lehen Zuloaga Etxeko Liburutegian.

Parte hartzaile bakoitzak hiru argazki aurkeztu ditzazke gehienera. Berauen neurria librekoa izango da, baina argazki bakoitza 30 x 40 zm.-ko kartulina batean jarri beharko da, eta zuri beltzean edo kolorez. Garaile irteten den irudiaren egilearentzat 60.000 pezetetako sari bat dago, 40.000koa bigarrenarentzat eta 25.000koa hirugarrenarentzat. Sari berezi da egongo da halaber eskualdeko egileen arteko argazki onenari.

Iaz bezala aurten ere lehiaketa irekia izango da, eta Hondarribiko Aste Santua ahalik eta ikuspegi desberdinetatik ikustea du helburu. Maiatzaren 12tik 25a bitarte argazki onenean erakusketa egingo da Zuloaga Etxean.

Mutil gazte honen izena baldin badakizu, Udal Euskara Batzordera deitu, mesedez.

Solariuma
Estetika

Ileapaindegia-Peluqueria

Guadalupe

GESTORÍA
INMOBILIARIA

Pérez Alkain

Matxin de Arzu 14
20280 HONDARRIBIA

Tel. y Fax 943 64 21 57
e-mail: gespeal@euskalnet.net
Móvil: 656 75 89 83

ARRETXE

Salmenta eta konponketa

ERRETERIA
Larrazabal 14 • 943 34 01 82
DONOSTIA
Zabaleta 54 • 943 28 65 72
HONDARRIBIA
J. Alonso 5 • 943 64 27 77

Hondarribiko historiari buruzko ikerkuntza beka deialdia

Laugarren urtez Udalak "Hondarribiko Historiari buruzko Ikerkuntza Beka" antolatatu du. Beka honen helburuak bi dira: alde batetik, Hondarribiko hiriari buruzko azterketak bultzatzea, eta bestetik, historia arloko ikerkuntzarako ohitura suspertzea.

Proiektua 2000-2001 ikastaroetan garatu behar da, baina apirilaren 14a aurretik eskatzen den dokumentazioa eta laburpen txostena aurkeztu behar da. Txosten honek 20 orri izan behar du, eta bertan azaldu behar da proiektuaren oinarritzko nondik norakoak, metodologiak, aztergaiak, erabiliko diren iturburuak eta lanerako erabiliko den hizkuntza.

Txostenak aurkeztu ostean, epaimahaiak lan interesgarri edo egokiena zein den hautatuko du, eta beka jasoko duena nor den jakinaraziko da. Orduan hasiko da ikertzailearentzat benetako lana, 2001. urteko maiatzaren 30ean entregatu behar duen ikerkuntza lan sakona. Horretarako 700.000 pezetako diru laguntza jasoko du, eta beste 100.000 gehiago txostena eta lana euskaraz egiten baditu.

Beka jasotzen duenak Udak Artxibategiaz gain beste batzuk aztertu behar du.

**ALBISTUR
eta
ARZENA**

*Harategia
Urdaitegia*

Higer bidea
Tel. 943 64 13 31
20280 HONDARRIBIA

Hawaii

*Hawaiien
dena da berezia*

San Pedro kalea 12 • 943 64 20 76
Santiago kalea 2/g • Zuloaga z/g • 943 64 17 58
Rebellen 3 • 943 64 48 00
20280 HONDARRIBIA

OTXOA
JANARIDENDA

*Barazki, fruta eta
borrelakoetan
aukera handia*

San Pedro 43
Tel. 943 64 16 84
20280 HONDARRIBIA

Ostalaritza elkarte asmo berrituekin lanean

HONDARRIBIKO ENPRESARIEN HOSTALARITZA ELKARTEA		ASOCIACION DE EMPRESARIOS DE HOSTELERIA DE HONDARRIBIA
---	---	---

Duela bederatzi urte sortu zen Hondarribian lehen aldiz Ostalaritza Elkarte. Hainbat alditan itzalpean egon eta zutitu ondoren, badirudi oraingoan indarberritu egin dela eta duela aste gutxi ospatutako asanblada batean esan bezala, "herriko ostalarien interesak defendatzeko asmo osoz" azaldu da komunikabideen aurrean.

Elkartearen presidente berria Gorka Txapartegi da, eta bere zuzendaritza batzordean egongo direnak Joseba Samora, Jose Angel Ilzarbe, Mikel

Aizpurua, Monica Sunsundegi, Ignacio Diaz eta Jose Antonio Gaztañaga dira.

Elkartearen asmo nagusia bere kideen interesak defendatzea da, orain aurrean dauzkaten arazoan aurrean. Hauen artean aipagarrienak San Pedro kalearen peatonalizazioa, TAOren aplikazioa, kirol kaia, karga eta deskargarako sistema eta udako hila-betei begira terrazen ordenantzak eta ordutegiak.

Ostalaritza Elkarteak behar hauek asetzeko eta sor daitezkeen galderei erantzunak eskaintzeko telefono zenbaki bat dauka aukeran: **630 462948**.

JATETXEA

ETXEBERRIA

Ettxeko Janaria

Kale Nagusia 27
Tel. 943 64 35 93
20280 HONDARRIBIA

Jon Alzaga

- Urdai azpikoak
- Hestekiak
- Gaztak
- Foies
- Edariak

San Pedro kalea 45
Tel. 943 64 44 70
20280 HONDARRIBIA

Arroka-Berri

ERRETEGIA

Higer bidea
Tel. 943 64 27 12
20280 HONDARRIBIA

Hiru itsasontzi berri Hondarribiko flotan

Familiak gain, Ferrol eta Hondarribiko Alkateak bertan egon ziren. "Aita Fraxkuren" botaketan.

Arg.: Emilio Salaberria

Itsasontzien berritzea etengabeki gertatzen ari den zerbait da. Azken aste hauetan beste hiru dira amaitu diren edo amaitzen ari diren untziak. "Pittar", "Aita Fraxku" eta "Kermantxo" untziekin Eusko Jaurlaritzatik eta Europar Batasunetik bultzatuta dauden ekimen hauek errealitate bihurtzea lortu da. Datozen hilabete eta urteetan aurrera jarraituko du modernizazio honek.

"Pittar" untzia iazko irailaren 28an ureratu zen Olaziregi Itsas Lantegiaren instalakuntzetan. Beharrezkoak dituen konponketak egin ondoren untzia lanean hasi da denboraldi gogor bat aurrean daukalarik. Bere armadoreak Susperregitarrak dira.

"Pittar" untziak 28m.ko luzera dauka eta 6,72m.ko altuera. 16 arrantzalerentzat prestatua, une hauetan Olaziregin armadore hauentzat beste untzi bat egiten ari dira.

La hiru hilabete beranduago, abenduaren 20an, "Kermantxo" untzia itsasoratu zen Ferrol-en. Bere armadoreak Xeberio Alkain, Alfonso Iridoy, Pedro Zamora eta Agustin Amunarriz dira, eta hilabete honen bukaerarako untzia lanean hasteko prest edukitzea da espero dutena.

Duela aste gutxi, martxoaren 11ean hiri berean "Aita Fraxku" itsasuntzia jauzi zen uretara. Bere armadoreak Emilio Salaberria, Ambrosio Figuerola, Maximo Iridoy eta Jose Javier Arbelaiz dira. Ekitaldi hartan armadore eta euren familiak gain, Borja Jauregi Alkatea egon zen armadoreek hala eskatuta.

Azken bi untzi hauek bixkiak dira. Luzeran 40 metro dute eta zabaleran 8. Potentzia 1600 zalditakoa dute biek. Lau armadorez gain beste 18 mariñel izango dituzte eta Venezuelako uretan arrantatzera joango dira.

Futbol elkartearen lehendakaritzarako hauteskundeak

Ondartza futbol zelaiari jokatzeko duten taldeek berria izango dute ekainetik aurrera.

Hondarribia Futbol Elkarteak presidente berria izango du datorren denboraldiari begira. Azken urteetan taldearen buruan egon den Jose Antonio Kanpandegi-k betirako kargua uztea erabaki baitu.

Hori dela eta, orain hauteskunde prozesu bat irekitzen da, eta Futbol Elkarteak Foru Klean dauzkan

bulegoetatik igaro beharko du Elkartearen presidentzia sartu nahi duen edonork.

Presidentea izango denaren kandidatura aurkezteko epea apirilaren 15^a jarri duen irtetara doan zuzendaritza taldeak. Argibide gehiago eduki nahi duenak, Futbol Elkartearen egoitzara hurbildu daiteke arratsaldean, edota 943 642233 telefonora hotsegin.

Txingudi saskibaloia elkarteak igoera fasea etxean jokatzeko du

Datorren malatzaren 30etik ekainaren 5^a bitarte ospatzeko da Ondartza Kiroldegian emakumezkoen saskibaloian Ohorezko Mailan jokatzeko aukera eskaintzen duen igoera fasea.

Fase garrantzitsu honen antolatzailea Txingudi Saskibaloia Elkarteak izango da, eta pozez gainezka hartu zuten berria taldeko jokalariek zein zuzendariek.

Igoera fase honetan Espainia osoan zilarrezko kategorian dauden zortzi talderik indartsuenek hartzen dute parte. Horietatik seik sailkapena zuzenki lortua izango dute eta beste bi taldek aurretiazko kanporaketa batean lortu beharko dute fase hori jokatzeko eskubidea.

Igoera fase hau buruan izanik Bidasoa bailarako taldea behar den moduan indartu egin da, eta orain bere jarraitzaile sutsuen hasperena oso beharrezkoa izango du zerbait lortzekotan.

Ahoa bete... zotz

Gizakiok egiten, eta nola ez, baita esaten ditugun astakeria guztiak kiloko mila durotan salduko balira, ziur izan pobrerik ez litzatekeela egongo munduan. Hauxe da egia gordina, bai horixe, bestela nola azaldu nire adiskideari gertatutakoa?

Urtarrila omen da urteko hilabeterik aldapatsuena, baina, hala eta guztiz ere, jendeak beherapenetan ezin dio muzinik egin patrika zuloa astintzeari. Nire adiskide hau ere hantxe zebilen dendarik denda hilabeteiko soldata nola xahutu asmatu ezinik, bat-batean "POLTSEN ILEA" zeritzon kartel itxurosoa begien aurrean ikusi zuenean. Ilea? Noiztik ote zuten, bada, poltsek ilea? Bitxia gero kontua. Dena

den, laguna ez zitzaidan dudatan geratu eta dendara sartzearekin batera, a ze opari ederra bere bistaren-tzat: "EL MES DE LOS BOLSOS" zloen bestela kartela, alajaina. Artista izan behar du gero ortografa mailan halako trebetasuna erakusten duenak.

Tamalez, euskararen kasuan asko baltira oraindik ere hitzak nola edo hala idatziz gure hizkuntzarekin gisa honetako barrabaskeriak egiten dituztenak (nahiz eta euren borondate onenarekin egin).

Egia esan behar bada, batzuek euskarari punta ateratzeko gehiegizko joera dugu, bai, baina saiatu beharko dugu, bada, zuzentasun apur bat lortzen, bederen. Nola elkar ulertu bestela, ezta?

AINARA ELIZONDO

Kartzelen egoera eta izaerari buruzko jardunaldiak maiatzean

Irun-Hondarribiko Espetxe Pastoralta osatzen duten irundar eta hondarribitar taldeak, maiatzaren 5, 6 eta 7rako zenbait jardunaldi antolatu dituzte, espetxetako egoera eta bertan bere bizitzako hainbat hilabete eta urte igaro behar dituztenen egoera ezagutzera emateko asmoz.

Jardunaldi hauen bidez landuko diren gaiak honako hauek izango dira:

1. Gizarteak gizakien heziera eta haziera bultzatu dezan lan egin.
2. Pertsonen marjinazio egoera sortzen duten gizar-te azpiegiturak salatu.
3. Gizarteratzen ez duen espetxearen ondorio deuseztagarria ekiditu.

Espetxea sufrimenduzko gune bat da non esperientzia kaltegarri anitz ematen diren. Espetxeratze prozesua gizar-teak berak sortutako faktoreengatik ematen da, nahiz gizar-teak errealitate hau ez ezagutu, eta ezagutzen duen kasuetan arbuia egiten duen. Maiatzeko hiru egun hauetan ekintza desberdin burutuko dira. Hona hemen egitaraua.

Jardunaldien egitaraua

Maiatzak 5, ostirala

Arratsaldeko 19'30etatik aurrera: Mahai inguru bat antolatu da eta bertan parte hartzea irekia izango da. Moderatzaile lanetan Josetxo Arrieta egongo da eta ponente gisa, Enrique Lertxundi, Manuel Muner, Xabier Huizi eta Miguel Angel Verdi egongo dira.

Maiatzak 6, larunbata

Arratsaldeko 18'00tan: Gai berari buruzko bideoformua egongo da, "Brubaker" filmea oinarritzat hartuz; Josetxo Agirretxearen eskutik.

Hiru egun hauetan zehar, bestalde, Martuteneko espetxean dauden pertsonen buruturiko eskulanak ikusi eta erosteko aukera izango dugu guztiok.

Irun-Hondarribiko Espetxe pastoraltzak, espetxeak eta bere inguruabarrak (gabeziak, ondorioak...) eza-gutzeko antolatu ditugun jardunaldi hauetan parte hartzera gonbidatzen zaituztegu, gabezia hauek guztion artean gaindi ditzagun.

Irun-Hondarribiko Espetxe Pastoralta-ko kideak

Mercedes Iridoy Hondarribiko Alkatea trantsizio garaian

Bere omenaldia ren egunear, Udaleko kideez inguratuta

XX. mendea bere lehen laurdena betetzera zihoanean jalo zen Mercedes Iridoy. Bizitza osoan Hondarribiarekin maitemindua eta bere alde lanean, 50 urterekin bere herriko Alkate izendatu zuten, bizi zen gizarte egoera kezkarrian nondik lanean hasi nola jakin ez. Lau urte Alkate bezala egon ondoren, oroitza on eta txarrak nahasten ditu. Alde batetik egindako lan eta Udalan topatutako Zinegotziekin hitz onak eta oroitza onak besterik ez ditu, baina duela 25 urte zegoen gizarte egoera nolakoa zen gogoratuta, aurpegia belztu egiten zaio, gehienbat Zabalaren heriotzaren kasua gogoratuta.

Gaur egun lasai bizi da etxean bere familiarekin, eta orduko Udaletxe zein kaleko egoera eta gaur egungoa konparatzen lagundu zigun, hortan lehen mailako protagonista izan baitzen.

Noiz izan zinen Hondarribiko Alkate?

1973ko martxoan izendatu ninduten Alkate, Pedro Aginagalde kargua utzi zuenean. 1976ko irailean Zabalaren heriotzaren kasu guzti hura gertatu zenean nere dimisioa aurkeztu nuen, baina 1977ko martxoan onartu zuen Gobernadoreak. Denetara lau urtez izan nintzen Hondarribiko Alkate.

Garai oso zallak ziren haiek, ezta?

Gaur egun ezin dugu ezta imajinatu ere zer nolako garaiak ziren haiek. Frankoren errejimenaren azken urteak ziren, eta diktadura pixka bat eskua zabaltzen ari zen, baina oso gutxi oraindik. Edozer gauzatatik jendea kartzelara eramaten zen orduan.

Alkatea, bere bi lagunekin inguruan, jasotako omenaldi batean

"Ondartza" futbol zelalaren berrikuntza lanak amaitu eta inaugurazioa egin zeneko irudia.

Hondarribiko jende asko egon al zen kartzelan orduan?

Asko eta asko izan ziren. Ikurriñaren pegatina bat eramateagatik edo Gora Euskadi! oihukatzeagatik kartzelara eramaten zintuzten orduan. Guardia Zibilak eta Poliziak (grisak) oso jokaera gogorra mantentzen zuen, eta igandero bizpahiru herritar eramaten zituzten kartzelara.

Zein zen orduan Alkatearen lana?

Nik ahal nuen guztia egiten nuen herriko atxilotuak kartzelatik ateratzeko. Haseran hemengo kalabozoetan sartzen zituzten, eta gestio ugari egiten genituen Gobernadorearekin Donostiako kuartelera eraman ez zituzten. Behin hara eramaten bazuten norbait, egurra emango ziotela oso segurua zen. Gipuzkoako Gobernadoreak asko lagundu zidan jendea ateratzen.

Gogoratzen al zara Zabala irundarra hil zuten egun hartaz?

Nola ez naiz gogoratuko! Oraindik hunkitu egiten naiz egun halek gogoratzen ditudanean. 1976ko Amabirjiña Egunean izan zen. Jaiak hasi baina egun batzuk lehenago Guardia Zibilari abisua eman genion mesedez Hondarribira ez etortzeko, jaiak lasai igaro nahi genituela eta bere presentziak gauza okertu besterik ez zuela egingo. Agertuko ez zirena-ren hitza eman ziguten.

Irailaren 8an, Guadalupen bizpahiru herritar atxilotu zituzten, eta gero askatu egin zituzten. Alardea bukatuta, Paradorean autoritate guztiei zuzendutako afaria ospatzen ari ginen. Han zeuden inguruko herrietako Alkate, Eliza, Militarrak... Azken hauen ordezkari bezala, gero oso famatu egin zen Antonio Tejero zegoen, Donostiako kuartelaren buru bezala.

Oroitzapen bikainak ditut, denen artean lan oso ona egin genuela uste baitut

Tejero Portura jaitsi zen eta gero afaltzera bueltatu zen esanaz dena lasai zegoela. Hala ere, ni oso urduri nengoen afarian. Bapatean, Portutik Mayi Martínez-en dei bat jaso nuen, sekulakoak gertatzen ari zirela esanaz, zauritutakoren bat edo beste zegoela.

Zer egin zenuten orduan?

Nire senarrak aholkatuta, Don Martin eta hirurok Donostiko Residentzira joan ginen, han zaurituta zegoen bat zegoela esan baitziguten. Hara iritsi eta identifikatu ginenean pasillo batetara bidali gintuzten. Oraindik gogoratzen ditut zer nolako hotzikara eta emozioak sentitu genituen Zabala gizarajoa ikusi genuenean bere zapi gorria lepoan eta bertan hila, bere anaiak ondoan zeudelarik. Oso une hunkigarria izan zen hura tamalez.

Hori al da Alkate garaiko oroitzapenik txarra?

Dudarik gabe gainera. Hospitaletik bueltan Paradorera joan ginen, eta nere onetik aterata esan zitezken gauza txar guztiak esan nizkion Tejerori. Afaria bertan behera geratu zen, baita herriko jalak ere. Baina polizien oztupoak ez ziren hor geratu. Ez zuten mutilaren gorpua Irunera ekartzen utzi, istiluak areagotuko zirelakoan. Egun horietan gaixo jarri nintzen ni, eta hemengo zinegotzi batzuk egingoak lanari esker ekartzea lortu genuen. Irunen lurperatua izan zen, baina Hondarribiko Parrokian bere arimaren aldeko otoitza egin genuen. Apaizak idazki oso ederra egin zuen eta milaka pertsona bildu ginen han.

Gai tamalgarri hau utzita, zer nolako oroitzapenak dituzu urte haietaz?

Benetan oroitzapen ederrak ditut. Nik beti esan izan dut eta beti esango dut zer nolako suerte ona izan nuen nire inguruan lanean edukitako gizona. Nire senarraz gain, Udaletxean egon ziren Zinegotzi, Gipuzkoako Gobernadorea, Kostetako Zuzendaritzako burua... Denak oso langileak ziren, eta oso gustora egiten zen lana horrelako jendearekin.

Gogoratzen al zara orduko Udaletxean zegoen jendetaz?

Asko gogoratzen naiz. Oroitzapen bikainak ditut, denen artean lan oso ona egin genuela uste baitut. Ez naiz ausartzen denen izenak ematera, beti batenbat geratu bait daiteke aipatu gabe, baina hor daude Jesus Amunarriz, zeinengan nik konfidantza handia neukan, Alfredo Busto, Manueltxo Etxebeste, Josema Nogueras, Anselmo Susperregi, Jose Mari Manero... Denek oso lan bikaina egin zuten, eta noizbait herri honek eskertu egin beharko die bere alde egindako lan guztia, inongo sosik ikusi gabe. Denok egiten genuen lanak, ez zeukan inongo zerikusirik politikarekin. Gure nahia Hondarribiaren alde lana egitea zen, politika alde batean utzita.

Ekonomi aldetik egoera nolakoa zen?

Gaurkoarekin konparatuta guztiz desberdina. Alkatearen soldata garai hartan urtero 20.000 pezetakoa zen. Hau lehen bi urtetan izan zen. Gero zinegotziek nere soldata 24.000 pezetetara igotzea lortu zuten, orduko dedikazioa oso handia baitzen. Kobratzen zuen bakarra Alkatea izaten zen, zinegotzi guztiak bere herriaren alde sosik ikusi gabe lan egiten zuten, eta nola gainera.

Udaletxearen proiektuak egiteko nondik lortzen zenuten dirua?

Hori oso lan zaila zen. Lanak edo proiektuak aurrera eramateko ia etzegoen dirurik. Ahal zen tokitik atera behar zen, eta Espainiako Gobernuako agintari bat inaugurazio batetara etortzen zenean, orduan ateratzen genion dirua hau edo hura egiteko. Bestela ere hainbat bidaia egin genituen Santander eta Madrilera bilera batean edo bestean dirua eske.

Zelaia konpondu eta inaugurazio egunean, Jose Luis Llorente kapitainarekin

Ze proiektu bihurtu ziren erreallitate zure Alkatesa garaian?

"Ondartza" futbol zelaia orduan hobetua izan zen. Euria egiten zue-nean ezin izaten zen jolastu, eta hobekuntza lan asko egin genituen, aulkiak jarri, ingurua hobetuz... Egungo Institutua ere orduan egin zen, aurretik umezurtzen etxe bat baitzegoen. "Pedro Aginagalde" ikasketxea, nahiz eta irekita zegoen, hobekuntza handiak egin eta irekiera ofiziala egin zen baita, Aginagalde Alkate ohia bertan egon zelarik. 1976ko irailean gaur egun burumakur dagoen Jostaldi Pilotalekua ireki genuen. Erranda inguruan dagoen ur depositoa urte haletan eraiki zen, baita Benta Zaharra ere. Nik uste, orduan zeuden egoera txarra eta zailtasun handiak ikusita, lan oso ona egin genuela Udaletxean egon ginen guztiok.

Zer nolako ikuspuntua daukazu egungo Hondarribiari buruz?

Herria jasaten ari den hazkunde prozesua handia da eta onartu behar dugun zerbait da. Egiten ari den guztia gure Hondarribiaren aldekoa da eta hori da denaren gainetik lortu behar duguna, bai guk duela 25 urte eta baita oraingo Udaletxeak ere. Hortan ari dira gainera.

Egun lasai bizi da Mercedes Iridoy bere etxean. 75 urte, bizitza osoan bere herriaren alde lanean, kargu desberdinak okupatuz, Hondarribiaren inguruan gertatzen den edozer jarraitzen du. Hiritar asko gogoratzen da emakume honen lan egiteko eta urkoa laguntzeko daukan kapazitateaz. Oso umore onez gogoratzen ditu duela 25 urtetako kontuak, nahiz eta 1976ko Jai Nagusietako gaia ikutzean ezin duen emozioa ekiditu.

ARRAUNLARI

JATETXEA - RESTAURANTE

PASEO BUTRON

ETXE ALAI

Tel. 943 64 15 81

20280 HONDARRIBIA

AUTO-ESCUELA
alzaga

A-1, A-2, B, C, D eta E
Kameten tramitazioa

IRUN

Urtarru 27 • 943 62 16 27 • Fax 943 62 33 95

HONDARRIBIA

Zuloaga 12 • 943 64 16 23

IRUN

Fuenterrabia s/n • 943 61 72 12

LA HERMANDAD
— jatetxea —

Zuloaga Kalea 2/g

Tel. 943 64 27 88

20280 HONDARRIBIA

gizonezkoentzako
ileapaindegia

TIRLIA

Beñat Etxepare 18

Tel. 943 64 58 30

20280 HONDARRIBIA

Beñat Etxepare 12

Tel. 943 64 17 88

20280 HONDARRIBIA

JAVIER

OPTIKO

DIPLOMADO EN ÓPTICA Y OPTOMETRÍA

MASTER EN OPTOMETRÍA CLÍNICA

LENTES DE CONTACTO

San Pedro 6

Tel. y Fax 943 64 37 75

20280 HONDARRIBIA

Izesli

AHOLKULARITZA

- FISKALA
- LABORALA
- SEGUROAK
- ERRENTA AUTOPENAK

Izaskun Elizazu Etxaide

Amute Auzoa 32 behea

Tel. - Fax 943 64 13 07

20280 HONDARRIBIA

EROSLE
SUPERMERKATUA

Santiago kalea

20280 HONDARRIBIA

ENARA, C.B.

EXPERTOS
INMOBILIARIOS

VITALICIO
ASEGURAK

Reg. 214. 3625

San Pedro 4 behea

Tel. 943 64 39 72

Tel. y Fax 943 64 54 38

20280 HONDARRIBIA

Susperregi

ARTE GALERIA

ERAKUSKETA KOLEKTIBOA

San Pedro 1 • Tel. 943 64 25 56 • Fax 943 64 71 16 • 20280 HONDARRIBIA

Rafael Insaustiren 30 urtetako mendi irteerak

Tontorrera iribita taldea zoriontsu ageri da

Gizon ezaguna da Hondarribia osoan eta Portuko Auzoan gehienbat Rafael Insausti, Rafa. Hainbat urte eginda dago izen bereko tabernan lanean, ikasketak utzi zituen ezkerotzik. Hala ere askok ez dute jakingo 30 urte daramazkie-la asteartero mendira joaten, hutsik egin gabe. Honezker, Euskal Herri osoko mendi eta ballarak zeharkatu ditu eta oso sasolko mantentzen da. Ideia finkoko gizona, nahiz eta egunero tabernan ikusten dugun, egunero kirola egiteko denbora aurkitzen duen horietakoa da.

Noiztik joaten zara mendira?

Orain dela 30 urte hasi nintzen asteartetan joaten. Egun horretan taberna itxi egiten dugu, eta beti

mendira joateko aprobetxatzen dut. Talde bat sortu zen aspaldian eta beti joaten gara astean behin, kirola egin eta lekuak ezagutzera.

Nolako irteerak egiten dituzue?

Desberdinak izaten dira irteerak. Asteartero goizeko 7retan geratzen gara Otxoa Janaridendan. Han jatekoa erosi eta aurreko astean pentsatu dudana ibilbidea egitera joaten gara. Beti hiruzpalau ibilbide berri pentsatzen ditut, eguraldiaren arabera komenigarriagoa baita toki bat ikustea edota beste bat.

Urrutira joaten al zarete?

Orain arteko 30 urte hauetan Euskal Herri osoa zeharkatu dugu. Gipuzkoa, Bizkaia, Araba,

Nafarroa eta Lapurdiko toki ia gehienetan egona naiz. Ibilbide batzuk eguerdia bitartekoak izaten dira, 4-5 ordukoak, baina beste batzuk egun oso-koak ere egin izan ditugu, oinez 8 ordu gutxi gora behera.

Zenbat irteera egin dituzu orain arte?

Duela 30 urte hasi nintzela kontutan hartu behar da. Urtean eskursioen media 50ekoa izango da. Denetara gutxi gora behera 1500 irteera egin ditut. Hau gero kilometrotara itzultzea ez da erraza, ez baitut ibilbide berdinik egiten. Batzuk besteak baino luzeagoak izaten dira, eta ez da erraza jakitea zenbat kilometro egin ditudan.

Zein da mendi irteera hauen filosofia?

Ez gara mendira joaten tontorrera lgo eta jaisteko. Gure nahia, Euskal Herrian dagoen aberastasuna ikustea da, eta horregatik dolmenak, kaltzadak, txabolak... begiratzea. Antolatzen ditudan txango hauek horrelako eraikinak ikustea dute helburu, zuhaitz arraroak begiratzea... Irteera hauek fondo

kultural bat daukate, ez da bakarrik kirola egitea. Niri txorien kantuak ere asko gustatzen zaizkit, eta horretan fijatu egiten naiz. Afizio handia daukat.

Zer dela eta gauza berriak ikusteko zaletasun hau?

Sistema hau erabiltzen Luis Pedro Peña Santiago zenarengandik ikasi nuen, berak berdina egiten baitzuen. Mendiak igotzea kirola egiteagatik ondo iruditzen zait, baina nere ustez positiboagoa da bazterrak begiratu eta kaltzada zein dolmenak ikustea, aspaldiko bizitza nolakoa zen erakusten bait digu.

Nola bilatzen dituzu dolmen eta kaltzada horiek?

Irten aurreko egunetan liburuak eta mapak begiratzten ditut. Bere kokapen geografikoak apuntatu eta gero mendira joaten garenean beti brujula eta altimetro bat eramaten ditut, oso beharrezkoak baitira mendian. Adibidez, dolmenak aurkitzeko, oso baliagarriak dira Aranzadi Zientzia Elkarteak egingdako sailkapenak.

Urbasaiko mendikatean duela urte batzuk ateratako argazki polita

ARMANDO GARCIA

Indarrak berreskuratzen ezinbestekoa da utzulerari gogoz ekiteko

Nola prestatzen dituzu ibilaldiak?

Astean zehar tabernan beti badago pentsatzeko denborarik. Astearte goizerako beti badituz hiruz-palau ibilbide desberdin apuntatuak. Goizean bertan eguraldia begiratu eta ikusi behar da ze bide den egokiago. Oso lainotua badago ez du pena merezi bista onak egon daitezken haran batetara joatea, ez baita ezer ikusiko. Atera aurretik hau dena kontu-

tan hartu behar da. Irteerak prestatzerakoan ere ideia bat izaten dut beti buruan: inoiz ez da joaten den bide berberetik itzuli behar, hori pekatua da.

Nolako taldea joaten zarete asteartero?

Urtean zehar fijo joaten garenak bost edo sei gara. Beti badaude hutsik egiten ez dutenak. Hala ere, udan gehiago izaten gara, ez baltauka jende askok

FS
oto istema

ARGAZKIAK
ORDU BETEAN

Itsasargi 3
Tel. 943 64 57 65
20280 HONDARRIBIA

ENDANEA

lore eta landare
mintegia

Euskal Herriko tokiak hain ongi ezagutzen dituen pertsonak ez dira asko. Rafa beraien artean dago

asteartea libre mendira joateko. Udako hilabetetan gehiago izaten gara, jendeak oporrak dituelako. Irakasle asko etortzen dira hilabete hauetan. Noizean behin 15 pertsonetako talde bat lortu izan da ere. Hala ere, jendeak badaki nahi duenean etorri daitekeela. Ez dago inongo konpromezurik, bakoitza nahi duenean joaten da, Euskal mendi eta paisaietaz gozatzeko aukera ederra da.

Tabernaren atarian noiztik jartzen dituzu mendiko irteeren artikulua?

Orain dela 20 urte inguru hasi nintzen egunkariko zati hauek agertzen. Lehen beti Peña Santiago-k idazten zuen orrialdea jartzen nuen. Hura hil zenez, astean zehar agertzen diren mendiari buruzko artikulua interesgarrienak moztu eta han jartzen ditut. Jendeak asko begiratzen ditu.

Mendiaz gain kirol gehiago praktikatzen dituzu, ezta?

Horrela da, bai. Asteazkenean zehar beti lau egun ditut kirola egiteko. Astearteko joaten naiz mendira, baina hortaz gain beste behi joaten naiz txirrindan ibiltzera eta beste bitan korrika egitera. Bizitza osoa daramat txirrindan ibiltzen eta korrika egiten 25 urte daramazkit.

Zein da gehien gustatzen zaizun Euskal Herriko zonaldea?

Euskal Herri osoa da polita. Aralar, Urbasa-ko mendikateak oso ederrak dira, Aiako Harriak eta Artikutzaren artean ere ibilbide oso polita dago, baina Baztan-go aldea izan daiteke toki guztien artean politena. Konkretuago izatea nahi baduzu, Baztan-en dagoen Irubelaskoa da inoiz egon naitzen tokirik politena, baina ez tontorra bakarrik, baizik eta bere konplementoak. Urrizate eta Arizakun izeneko bere bi haranekin. Oso toki gutxi egongo dira hau bezain politak.

Euskal Herriko tokiak hain ongi ezagutzen dituen pertsonak ez dira asko. Rafa beraien artean dago, 30 urtetan toki desberdinak bisitatu ondoren gai hontan jakintsu bihurtu baita. Egin aurretik gauza guztiak kontrolatuta dauzkan horietakoa da, eta argi geratzen da mendira irteten den bakoitzean. Tabernako lanek uzten dioten bakoitzean kirola egitea dauka buruan eta 20 urteko gazte askok baina sasoi hobea dauka. Orain arte egindako ibilbide haina geratzen zaio oraindik gizon zintzo honi.

- BEGIEI AZTERKETA
- KONTAKTUZKO LENTEAK
- BEGIEI ENTRENAMENDUA
- GRADUAZIOA, KONTROLA ETA BERRIKUSTEA
- PRESIO INTRAKULARREN AZTERKETA

San Pedro 57
Tel. 943 64 38 05
20280 HONDARRIBIA

ARRAUN ELKARTEA GIMNASIOA

Aerobic / fitness, Musculación, Masajes
Alquiler y almacén de piraguas
Gimnasia Mantenimiento
Gimnasia Terapéutica
Sauna gratuita

HERRIKO GIMNASIO EDERRENA!!

Hondarribia Arraun Elkartea • Tel. 943 64 01 61 • **20280 HONDARRIBIA**

Hondarribiko merkatariak XVIII. mendean Cadizen

At. del. Salvador Ochoa, 1910

**REAL SOCIEDAD BASCONGADA
DE LOS AMIGOS DEL PAÍS**

**EUSKALERRIAREN ADISKIDEEN
ELKARTEA**

BOLETIN

**LV
2
1999**

*Euskaleman
Adiskideen Elkarteko
argitarapenean gure
hemari buruzko datu
ugari agertzen dira*

Real Sociedad Bascongada de los Amigos del País - Euskalerriaren Adiskideen Elkarteko azken *Boletín*-ean (LV, 2. alean, 1999,) agertu du Jose Garmendia Arruabarrenak lan jakingarri bat, Cadiz-en XVIII. mendeko testamentari artxibategian aurkitu dituen hondarribiar merkatariari buruzkoa. Ikus *Boletín* horren 475-477. orrialdeetan. Ez da ikertzaile horren lehen lana, zeren lehenago ere Sevilla-ko artxibategietatik lan ederrik eskaini zigun.

Historikoa

Garai hortan Cadiz-en merkataritzan zebiltzanak, beraien jaiotz tokiak kontutan harturik, 58 omen ziren bizkaitarrak, beste 58 gipuzkoarrak, 30 nafarrak eta 10 arabarrak.

Horiek, Ameriketarako salmentak zituzten oinarri eta merezi du hemen beraien berri ematea, testamenduetan agertzen diren bezala jarritz. Han bertan datoz agiriaren xehetasunak, baina aspergarri ez egiteko, agiriaren gainerako xehetasun horiek ez ditut aipatu, zehatz jakin nahi duenak bertara jo ezinik ez bai du.

Esan beharrik ez dut gehienek Hondarribia bertako deiturak dituztela. Eta hemen, nahasterik ez sortzeko, izen-deiturok garai hartako grafian dauden bezelaxe transkribatzen ditut.

Beretarik lehena, Miguel Antonio **Ariusmendi** da, 1750. urteko uztailaren 30ean egin zuen testamenduaren arabera. Nonbait, deitura hori gaizki jasoa da. Seguruena Ariusmendi izan zitekeen, bere ondotik aipatzen denaren bezala.

Bigarrena, hiru urte geroago, **Agustín Arizmendi** da, 1753ko uztailaren 19an.

Ondotik datoz beste honako hauek:

Manuel Antonio **Aznarés**, 1757ko urtarrilaren 9an. Indietako merkataritzan matrikulaturik agertzen omen zen 1736. urtean. Deitura Bortserrietakoa izan behar du.

Francisco de **Echaleku**, 1753ko azaroaren 20an. Baina, Cadiz-en omen zen 1707.an. Deitura hau bortserrietakoa dela esango nuke.

Juan Francisco **Echeverría Añorga**, 1752ko maiatzaren 6an.

Josefa Antonia **Gayoso**, 1775eko azaroaren 2an. Gabriel de **Gavoso** agertzen omen zen

matrikulaturik 1730ean. Hemen ere, deiturak idaztean, okerre bat dago.

Pedro Felipe **Goicoechea**, 1758ko apirilaren 3an. Itsasontziko kapitaina zen eta "Cofradía vasca"koa 1692-1724. urteetan.

Domingo **Sorondo**, 1755eko urriaren 13an. Esan beharrik ez dut Sorondo deitura hondarribiarra dela.

Juan Antonio **Sorondo**, 1753ko azaroaren 25ean.

Juan Ignacio **Sorondo**, 1750eko apirilaren 4an.

Juan Antonio **Zabaleta**, 1758ko azaroaren 25ean.

Juan Bautista **Zuloaga**, kalonjea eta Torre-Altako kondearen anaia, 1758ko martxoaren 30ean. Izatez, Torre-Alta markesa zen eta bere ondotikoak, Aristegi deiturakoekin, Llobregat konde tituludunak.

Horien ondotik Irungo bi eta Pasaiaiko lau datoz.

Juan Bautista Zuloagaren beste aipamen bat dator, 1738koa, *Boletín* berean, 480. orrialdean, Euskal Herritarak Cadiz-en biltzen ziren Hermandad de la Humildad y Paciencia zeritzan elizaren arduradun bezala.

Bi mende t'erdiko agiriak direnez, oraindik horrelako deiturok dituzten zenbaiti, behar bada ez zala hain nekeza izango arbasoen agiritatik loturaren bat aurkitzea. Dena dela, beti dira interesgarriak horrelako agiriak.

Eta hemendik bijoaz gure eskerrak Jose Garmendia Arruabarrena jaunarentzat, bere lanok gure historiarako hain baliagarriak ditugunez.

JUAN SAN MARTIN

Etorriko balitz

Hiltzen garenean, beharbada, zentzua
Jarraipena eta amaiera emango dio
Heriotzak porrot egin duen ibiltze honi.
H.A. Alain-Fournier

Kalean gora, kalean behera. Lokarturiko aurpegi eta sentsazioaz nindoan aurrera, ezertan pentsatu gabe. Ezertan gehiegi pentsatu gabe, bederen. Eta ikusi egin dut. Istripua, esan nahi dut. Gero komunikabide guztietan azaldu den ezbehar odoltsu eta, nola ez, ustekabekoa. Egun arrunta zen, ustean, arruntik baldin bada. Hala zirudien behinik behin. Arrunta. Hala irudituko zitzaien oraintsu arte, baita ere, euren erraiak errepideko hainbat metrotan sakabanaturik zituzten hilotz geldi haler. Derrigorrez geldi, alajainkoa. Jendea. Jendea lasterka hara eta hona. Negar itoak. Negar ozenak. Marraska lehorrak. Hezeak. Eta erdi-erdian, ni. Nahasturik, zorabiatuturik. Nire logaletik behingoan bortizki erauzia. Edonondik zeutzan jada amestuko ez zuten gorpuzkinak. Edonondik nekuskien, apokalipsi olde hordi batek itoko baininduen, poliki, azkar, poliki, urratsak, bultzadak, oinkadak. Eta ni. Eta ni, madarikazioak, pentsatzen hasi naiz.

Pentsatzen, ez naiz inora heldu. Pentsatzen.

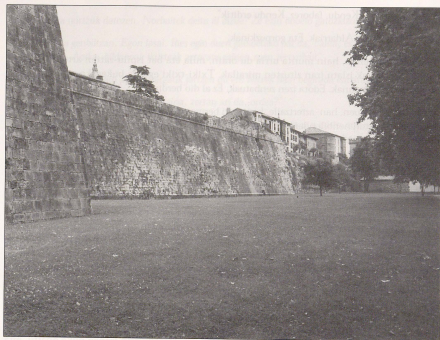
Eta heriotza etorriko balitz? Isilkorra, sotila, zuhurra. Leuna. Zer esango nioke? Dena erauntsi erraldoiena balitz bezala, hondamendi unibertsalak norberaren norbanako izena hartuta. Eutsiko nioke? Neketan alderrai, berak jagoten nauen bitartean, egonarritsu, irkaitsu. Zelatan. Zain. Beti zain.

Istripua, senezko tiro gordin bat zen, odolaren gorrian, odolaren gorian. Alde egin nahi nuen handik. Desagertu, neure buruarekin desagertu. Neure buruaz desagertu. Neure burua eta ni. Baina zurutuen aihen eta deitoreek ez ninduten bakean uzten. Ez al zuten ikusten pentsatzen ari nintzela, ordea? Neuri ere iritsiko zitzaidalda eurek hain hurbil sumatzen zuten une hori?

Beldur izan nintzen atoa. Laster batean hilerri baino ez zen izango ontzientzia, hain isolatua, hain hutsa hauteman bainezakeen... Denborak elikatuko du biziaz bizi den eltxar oro. Gu geu, ni neu. Denbora ere, alabaina, egia bezala, ausaz amodioaren moduan, aizuna da.

Zure izena oroitzearen ausikiak jo ninduen. Zergatik orain? Zergatik oraindik? Hain da laburra maitasuna, hain luzea ahanztura... Bizirik ez egotea, hilik egotea balitz, ausaz, ahaztuko zintuzket. Lortuko nukeen. Ez da, aitzitik. Ez da izan ohi. Eta sirena-hotsean barrera igeri, besorik gabeko kexak edonoren arreta eskuratu nahian zebiltzala, gauminez tindatutako une horretan izan zen neure, beste behin, zure oroitzapena. Gogoratuko duzu, ezta?: *Heriotzak banatzen gaituen arte.* Kaka zaharra.

Untzirik gabeko itsasoak etorriko dira, biluziak, bakartiak. Isilak. Eta ni, "Baztertu, baztertu arren" oihuen arteko nahasmenean katuturik. Eta heriotza etorriko balitz? Ez, ni ez naiz inor zu nire etxean sartzeko, baina ez ezazu hitzik esan, eta sendatuko naiz. Bizitzaz sendatu? Bizitza.

Sexu-transmisiozko gaixotasun hori. Gaixotasun guztiz hilgarria, bestalde. Pentsatzen. Pentsatzen nengilen. Eta ez nukeen hasi behar. Ez nukeen pentsatzen hasi behar.

Iritsiko delako. Iritsiko da egun bat. Eta aurpegiratuko diogu –egunari!-. Bizitza osoan zain, honetarako? *Honetarako?*

Hainbeste ohe hutsetan eratzan behar izana, bira bakartiak ematen. Eta bira gehiago. Hainbeste dira, hainbestetan, bakarrik oheratzen direnak. Garenak. Hainbestearainoko gomuta. Zu. Beti zu. *Honetarako.*

"Zer duzu? Jauna, ondo al zaude?"

Ondo? Ez al dira, ba, enteratu? Ondo? Ez dakitela dirudi. Ez, ez dakite egia ez dela existitzen, gure oftalmia setatia baino ez dela eta balizko senak ez daukala non bermaturik. *Ergo ez duela izantzarik.*

"Jauna j Aizu!...Aizue! Lagundu iezadazue, uste dut hau konmozionaturik dagoela!"

Ez, Ez dakite. Koitaduak.

"Kolpaturiko bat al zara?"

Nor ez da kolpatua, hara?

"Ez, ez naiz"

"Baztertu, orduan. Kendu, faborez. Kendu erditik".

Ni. Erdi-erdian, ni. Aldarriak. Eta gorpuzkinak.

Munduaren azkenak, hain munta urria du orain, mila eta bat ispilu-zatien artean ezkutatu nahian. Pertsonak islatu izan zituzten mirallak. Txiki-txiki eginda bukatuko zutenik uste ez zuten zenbaki izendunak. Edota izen zenbatuak. Ez al dio berdin?

Zure irudia ikusi nuen, han, aztertzaile, kantoari bermaturik. Eta hurbiltzen hasi nintzaion, azeri eta arretatsu, zertan nenbilen lar ez nekielarik. Aitzitik, urreratu eta berehala, ziztu bizian abiatu nintzen handik, deabruagatik beragatik jazarria bainintzan. Harrapatuko ninduen. Zure oroimenak esan nahi dut. Baina hurrengo batean izan beharko zuen. Ez. Behin betiko ahaztu behar zintudan. Kosta ahala kosta.

"Hara, norbaitek kenduko ahal du babalare hori erditik?"

Pentsatzen jarraitu dut, ondikotz! Tapaki batez estalliriko iragana ikusi dut nire aurrean. Ez zuen inor alboan. Jendeak nahiago zuen oraindik hil gabe zeudeneekin egon, antza. Manta jaso dut, pittin bat. Pittin bat besterik ez. Galdetuko nioke, erantzun ahal izango balu. Eta heriotza etorriko balitz? Zer egin beharko litzateke? Imaginatzen nuen ihardespena: Portaera Onen Itunpena. Heriotza dela eta, noski. Salmenta arrakasta izugarria edukiko luke. Beseleerra. Ziur.

Nire eskuari begira geratu natzaio, eta ausiki egin diot bortizki, hezetasuna nabaritu dudana arte. Tanta bat, tanta bi. Odola. Nire odola. Esnatu nahi nuen, esna nengoela aldarrikatu gura nuen. Musuzapla atera dut, eta gorrimenez tindatu, tantaka, tantaka. Tanta hiru.

Heriotza etorriko balitz... Ahaztu nahi zaitut. Zin dagit. Haatik, ezin izango nuke onartu, ezta hurrik eman ere, nire gogoan betiko desager zintezkeenik. Ahaztu nahi zaitudalako. Benetan. Baina damutzeko aukera nahi dut izan, zer gerta ere. Kaixo, barka, izan genuen dena berreskura genezake? Badakit, jakin ere, ezetz esango zenukeela. Zenidakeela. Gogait egiten zarela nirekin, nire nahaskeria, zalantza eta duda-mudekin. Bai, badakit. Txortan egingo genuke eta ni gustura geratuko nintzateke, eta zuk asebateaz hitz egingo zenidake. Hori guztia ondo ere dakit. Ordea, ezin naiz etsitu, eta zu gogoratu nahi zaitut, zu gogoratzeo hautapena izan behar dut. Eta heriotza etorriko balitz...

"Balna nork kendu dio honi estalkia?"

Ingurukoek ez dute ezer gutxi ulertzen. Nik bai. Nik ulertu dut zer egin behar den. Zein den irtenbidea, zu bururatu ahal izateko. Ahaztu nahi bazaitut ere. Etorriko da, horretara ailegatzten naiz. Etorriko da heriotza, eta ez dit jaramonik egingo. Balna nik esan egingo diot. Aurpegira esango diot: Alde, ospa! Zaramatikatu egin zara! Ez, ez dit jaramonik egingo. Ez didazu jaramonik egingo. Baina zuek egingo dit. Horrek poztzen nau.

Zu zinen berrirori. Ziur nintzen. Ile zikina, begi beltzak. Begi hutsak. Erantzuten ez zenuen arren, nik ezin ditut expainak zureetatik aldendu, ubelak, lerdetsuak, handituak, masailen igurtzi leuna, hain leuna, eta zure ahoan barrera sartu naiz. Harago, harago oraindik.

"Zer ari zara? Aizu! E!"

Uhandreen eresia bat-batean. Lotiezakidazue besoak hagari! Bizkor! Itaka bidean naiz, eta itakaraino heldu nahi baitut! Eta ondinar haserre daude nirekin. Ahots limurtzalleenez jarduten dira ni liluratu nahian. Ni xarmantzeko irrikan. Baina lotuko naute, lasai. Lotuko naute masta nagusira, eta arriskurik gabe aditu ahalko zaitzudet.

"Hara, begira nortzuk datozen. Norbaitek deitu al dizue? Ze ezin hobeto gatozkizue"

"Bai. Bere bila genbiltzan. Egon lasai. Ihes egin duen gaixoetako bat da, baina, esan bezala, trankil, ez da arriskutsua. Apika, hildakoak ikusteak aztoratu eginen zuen zertxobait"

"Zorozain jauna, zorozain jauna, zergatik jartzen du ero horrek hain begirada harritua?"

"Maiteminduta dagoelako... Baina, baina, zertan ari da, ordea?"

Ez. Argi eta garbi, ez dute ezer ulertzen. Egin behar nuen. Nahiz eta jakin ero nengoela pentsa-tuko zutela. Ez dakite ezer. Betiko martxan. Amodioaz hitz egiten dute, beti eta beti, aldioro. Baina ez dakite ezer. Ezta ezertxo ere.

"Heriotzaz maiteminduta dago, esan didatenez"

"Heriotzaz? Nola liteke, baina? Horrelakorik! Hamaika ikusteko jaioak gara"

"Ezbairik gabe"

Eraman egin naute. Berdin dit, bizkitartean. Berdin dit, badakidalako. Orain badakidalako zer egin behar dudan etorriko bazina. Eta bide batez, ez izan zalantzarik. Ez. Hartutako guztia itzuli-ko nizuke eta.

"Nola eror daiteke bat horretaraino?"

"Jakizu. Gu, eskerrak, gure senean gaude, bederen"

"Bai"

Ez. Ez dakite ezer. Ideia putarik ere ez dute.

FERNANDO MORILLO
BORDARI LEHIAKETA
A MAILA • 2. SARIA

Foru kalea • Tel. 943 64 24 61 - 943 64 41 55 • 20280 HONDARRIBIA

C/ Damari
(Casa Mouriscot)
Tel. 943 64 53 64
20280 HONDARRIBIA

KONTUZ BEÑAT! HOR GOIAN ZER EDO ZER TRAMATZEN ARI DIRA ZURE KONTRA

Egilea:
Eukene Tejada Falcon

ekitaldi kulturalak

APIRILA

<p>1-15era Igor Obesoren kristalezko eskultura erakusketa, Zuloaga Etxean. Goizeko 10etatik 13etara eta arratsaldeko 16etatik 20etara.</p> <p>2an Arte Azoka Gipuzkoa Plazan. Goizeko 11etan.</p> <p>2an Brokante Azoka Jostaldi Pilotalekuan, goizeko 10etan.</p> <p>14-15-16 HONDARRIBIKO XVIII. ELIZ MUSIKA ZIKLOA; Eliza Nagusian, arratsaldeko 20'30etan:
 • Hilaren 14an: Gasteizko Alaitz Abesbatza.
 • Hilaren 15ean: Valencia-ko Ganbera Korua.
 • Hilaren 16an: Eskifala eta Xatz Abesbatzak.</p> <p>16 Musika Bandaren kontzertua Udaletxeko Arkupeetan, eguerdiko 12'30etan.</p> | <p>21an Ostiral Santuko Prozesioa Alde Zaharreko kaleetan zehar. Arratsaldeko 6etan.</p> <p>23an Hondarribiko Musika Eskolaren Txistularien Alborada Alde Zaharrean eta Portuan. Goizeko 8etatik aurrera.</p> <p>23-24 PAZKO JAIAK, Kale Nagusian eta Guadalupen.
 • Sokamuturrak • Bertsolariak • Herri Kirola
 • Toka Txapelketa • Haur Jokoak • Trikitixak</p> <p>29-30 Mendelu Auzoko jaiak.</p> <p>30ean Txistularien Alborada Alde Zaharrean eta Mendelun, goizeko 8etan.</p> <p>30ean Euskadiko Doinu Zahar Txapelketa, Hondartzako Kiroldegian goizeko 11etatik aurrera.</p> |
|---|--|

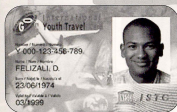

Behar duzuna:

Argazki bat
N.A.N.
Ikastetxearen agiria
700 pta

Behar duzuna:

Argazki bat
N.A.N.
Zentroaren kontratua
1.000 pta

Behar duzuna:

Argazki bat
N.A.N.
Ikastetxearen agiria
700 pta

"ALBERGUISTA" TXARTELAK

<u>GAZTE</u> (14-25)	<u>HELDUA</u> (-25)	<u>FAMILIA</u>	<u>TALDEA</u>
N.A.N. 500 pta 250 pta (gazte txartelarekin)	N.A.N. 1000 pta	N.A.N. 3.000 pta	Taldearen zerrenda Estatuen kopiak

Aterpetxeen gida
700 pta

Hondarribiko errefuxiatuak gerra garaian Ziburun 1937

1.- Ignacio Ormaz (Pedro Ormaztegui semea.)

2.- Jose Mª Berrotaran (Arrantzaleen Hermandadekoa)

3.- Jose Etxebeste "Palmera"

4.- Eugenio Vinto

5.- Eduardo.

Espainiako Gerra Zibila duela 61 urte bukatu zen. Hainbat izan ziren hildakoak eta gehiago oraindik Euskal Herritik alde egin behar izan zutenak. Horietako batzuen argazkia da oraingo honetan argitara ekartzen duguna.

Gure irakurle batek utzitakoa da, eta bertan 5 hondarribitar eta 12 frantziar agertzen dira. Gure herri-

tar gehienek izenak badakizkigu eta behean agertzen ditugu, baina hala ere azkenaren abizena ahaztuta geratu da. Zuetako batek ezagutuko balu oso eskertzekoa litzateke Udal Euskara Batzordean abisua ematea.

1937. urtean Sokoan ospatu zen Batelaren Txapelketa irabazi zuten irudian agertzen direnak.

Matxin de Arzu 10 bajo
Tel. 943 64 56 01
20280 HONDARRIBIA

KAFETEGIA

San Pedro 10
Tel. 943 64 10 47
20280 HONDARRIBIA

ILEAPAINDEGI MIXTOA
ESTETIKA

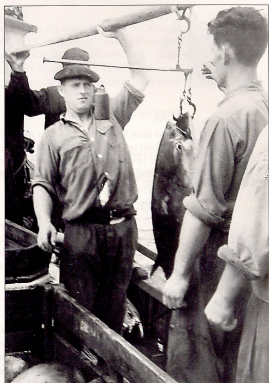
A. Guexala

SOKOA merkataldegia
Tel. 943 64 44 07
20280 HONDARRIBIA

lehiaketa

LEHIAKETA

Zein da eta zertan ari da?

Bizitza honetan gauza guztiak aldatuz doazela ez da kontzeptu berria. Arrantzaren mundua ez da salbuespen bat izan, eta horren erakusle bezala gure irakurle batek utzitako argazki hau dakarkigu.

Arrantzaleek gaur egun dituzten tresnak ez dira betikoak, eta nahiz eta gaur egun makineria moderno ugari ikusten den unti zein bentetan, beti ez da horrela izan. Hona hemen esandakoaren adierazgarri garbia.

Ale honetako lehiaketaren galdera irudian aurpegiz agertzen den gizon honen izena ematea da, baita une hortan zertan ari zen azaltzea ere. Erantzuna apirilaren 19a aurretik bidali behar da Udal Euskara Batzordera.

Aurreko alean planteatutako galderari erantzun ziotenen artean **Gema Iza Lekuona** irten da garalle. Berak esan bezala etxe haren izena "Villa Kontxa" zen eta da. Etxea 1890. urtekoa izan daiteke, eta 1959. urtean dorre hura kendu egin zitzaion, gaur egun daukan eran geratzeko.

SAGARDOTEGIA JATETXEA

*Horra hor goian errota
irina pur pur ihota
ondo jan eta edan paketsu eta alai
hor duzue Beko-Errota*

JAIZUBIA • Tel. 943 64 31 94 • 20280 HONDARRIBIA

apirilak 1etik 30era

CAPRICORNIO

Denbora asko daramazu opor egunik gabe, egunero lan eta lan. Baina ez pazientzia galdu, eta ez zaitez lanera joan bonba batekin. Gero oporrak iristean aspertu egingo zara.

AQUARIUS

Ikasle oso ona zara, baina hortik kanpora asko galtzen duzu. Ez zara batere lagun ona, zure ondoan dauden guztiak nazkatzen ari dira. Ordua duzu jokaera hori aldatzeko. Maixuak dira zure lagun bakarrak, pelota nazkantea.

PISCIS

Jatea asko gustatzen zaizu eta edatea zer esanik ez. Egunetik egunera loditzen ari zara, eta martxan hontan jarraitzen baduzu, farmazian ez dituzte pisua hartzen utziko, makina puskatuko baituzte.

ARIES

Zure bikotearekin etxe bat hartzeko irrikitan zaude, baina herri honetan ia ezinezkoa da hori. Ez duzu Irunera joan nahi, bizitza osoan irundarren gainean barre handiak egin bait dituzu. Zer egingo duzu orain?

TAURO

Egunak joan egunak etorri ez duzu lanik topatzen. Noizbait zerbait gehiago egin beharko duzu, zeren bestela bizitza osoan izango zara langabetu eta mutilzahar. Lan egin nahi duenak beti topatzen du lana.

GEMINIS

Gurasoei moto bat behar duzula esaten diezu egunero. Baina zertarako behar duzu zuk moto bat? Ez al duzu ikusten zenbat istripu gertatzen diren moto gidari kamikazek sortuta? Erabili txirrinda.

CANCER

Eguzkia lau egunetan aterata da, eta hor joan zara korrika batean hondartzara. Ez al dakizu kontu eduki behar dela eguzkiarekin? Krema ondo eman bestela gaixotasun kezagarri baten garren menpean eror zaitezke.

LEO

Neska gazte bat ezagutu duzu hiru aste badirela. Orain arte dena oso polita dirudi, baina alderdi txar bakarra berak kasurik egiten ez dizula. Lasai, etorriko dira denbora hobek.

VIRGO

Laister datoz udara eta eguraldi onak, baina neguko hilabetetan eramandako neurrigabea jokaerak zeresan handia ematen dute orain. Alferrik da orain gutxi jatea, gaizki eginak ordaindu egiten dira.

LIBRA

Nola ateratzen zara etxetik itxura horiekin? Amak ez al dizu ezer esaten? Ihauteriak igaro dira, eta zuk daramazkizun traje horiek ihauterietan ere jokoz kanpo daude. Lotsaren sentimendua zer den ba al dakizu?

ESCORPIO

Larunbatero saiatzen zara ia bikote bat noiz lortuko duzun. Hurbiltzen den guztiari zerbait esaten diezu belarrira. Tamalgarria da hala ere gaueko une horietan ia ezin duzula hitzegi, eta inork ez dizula ezer ulertzen. Alkoholarekin eraginen menpean ezin dira miraririk egin.

SAGITARIO

Noiz izan zen azken aldian alton-amonak ikusi zenituenetik? Ez al dizu lotsik ematen? Bizitza hontan daramatzazun urte guzti hauetan zuregatik egin dutena kontutan hartuta, ez zara beraiekin ongi portatzen ari.

jaiotzak _____

- 1ean:** Marta Perez Sagarzazu
Gurasoak: Angel eta Mª Cristina
- 3an:** Iker Rodriguez Iriarte
Gurasoak: Joaquín eta Edurne
- 7an:** Nagore Granja Rivero
Gurasoak: Juan Carlos eta Montserrat
- 9an:** Ines Perez Limousin
Gurasoak: Juan eta Maria
- 13an:** Gorka Silva Oca
Gurasoak: Jean Philippe eta Amaia
- 15ean:** Maider Elosua Alza
Gurasoak: Joseba eta Mª Pilar
- 23an:** Irati Pikabea Arruti
Gurasoak: Igor eta Jaione
- 28an:** Julen Galarza Burguete
Gurasoak: Miguel eta Mª Jose
- 28an:** Julen Agirregomezkorta Gaztelumendi
Gurasoak: Alexander eta Mª Jose
- 29an:** Nora Altuna Iza
Gurasoak: Julian eta Ana M^a

heriotzak _____

- 14an:** Eduardo Rafael Francisco Rodríguez
Fernandez, 52 urtekoa
- 18an:** Juan Jose Lizaso Arrastua, 52 urtekoa
Baserritar Etorbidea
- 21ean:** Gabriela Oiarzabal Lopetegi, 85 urtekoa
Jalzubia Auzoa
- 21ean:** Jose Antonio Aristizabal Ayestarán,
70 urtekoa
Minasoroeta Kalea
- 26an:** Asunción Iridoy Etxaide, 81 urtekoa
Mendelu Auzoa

ezkontzak _____

Otsailean zehar, ez da Hondarribian bertako hiritarren ezkontzarik ospatu, Bake Epaitegiko zerrendak begiratu ostean.

Pastelería

ARBELAITZ

Pastelería Artesana ■ Especialidad en Milhojas

Beñat Etxepare 1 - bajo ■ Tel. 943 64 31 50 ■ 20280 HONDARRIBIA

VIDEO CLUB
HONDARRIBIA

CAJERO AUTOMATICO 24 HORAS
24 ORDUKO KUTXAZAIN AUTOMATIKOA

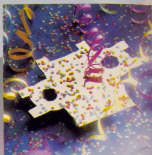
Bernat Etxepare, 2
Tel : 943 64 34 92
20280 HONDARRIBIA

Kirolean.

Enpresetan.

Jaietan.

Kulturan.

Osasunean.

Aisialdian.

KUTXAREN

IRABAZIAK NONAHI

DIRA AGERI.